

REFERAT Kultur- og Fritidsudvalget d. 09-06-2020

Mødedato Tirsdag d. 09. juni 2020 kl. 12:00

Mødested InSide - mødelokale 5

Indholdsfortegnelse

Budget 2021-24 - Fagudvalgenes drøftelse af forslag til budgettet.....	3
1. Budgetopfølgning 2020.....	5
Anlægsbevilling til kunstgræsbane i Hadsten.....	9
Genetablering af Høj Stene monumentet.....	12
Orienteringspunkt.....	15
Digitalt underskriftsark.....	16

Punkt 26: Budget 2021-24 - Fagudvalgenes drøftelse af forslag til budgettet

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget

9. juni 2020

Sagsnr. 710-2020-11

Dok.nr. 710-2020-168054

Sagsbehandler DPSVE

26. Budget 2021-24 - Fagudvalgenes drøftelse af forslag til budgettet - Åbent

Tidl. politisk behandling	BY, 28.01.20, pkt. 4
Forventet sagsgang	KF-U
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Byrådet godkendte 28. januar 2020 budgetprocessen for budget 2021-24.

I den forbindelse blev det besluttet, at administrationen skal udarbejde forslag til reduktioner på 1 procent af serviceudgifterne svarende til ca. 20 mio. kr. samt forslag til udvidelser på 0,5 % svarende til ca. 10 mio. kr. Herudover skal administrationen udarbejde forslag til anlægsprojekter.

På udvalgmøderne i juni 2020 skal fagudvalgene og Økonomiudvalget drøfte de foreløbige forslag til budgettet i form af oversigter over forslagene. Formålet med udvalgenes behandling er at kvalificere administrationens videre arbejde med forslagene.

Endvidere drøftes de eksterne forslag til budgettet fra foreninger, institutionsbestyrelser mv. på udvalgmøderne.

Materialet gøres særskilt tilgængeligt for udvalgene.

VURDERING

Administrative forslag til budgettet

Forslagene til reduktioner og udvidelser er fordelt på fagudvalgene i forhold til udvalgenes andel af serviceudgifterne. Der udarbejdes forslag til reduktioner og udvidelser svarende til følgende beløb:

Forslag til budget 2021-24 (i 1.000 kr.)	Reduktioner	Udvidelser
Økonomiudvalget	3.373	1.686
Teknik- og Miljøudvalget	1.601	800
Børne- og Skoleudvalget	8.513	4.256
Social- og Sundhedsudvalget	6.144	3.215
Arbejdsmarkedsudvalget	142	71
Kultur- og Fritidsudvalget	580	290
Beredskabskommissionen	0	0

Planudvalget	0	0
I alt	20.353	10.318

Administrationen udarbejder ligeledes forslag til anlægsprojekter i budget 2021-24. Det bemærkes i den sammenhæng, at den nationale anlægsramme i den netop indgåede økonomiaftale mellem Regeringen og KL udgør 21,6 mia. kr. på landsplan.

Administrationen fremsender 31. juli 2020 administrationens prioriteringskatalog til Byrådet til brug for Byrådets budgetseminarer 20. og 24. august 2020.

Politiske forslag til budgettet

De politiske partier har mulighed for at fremsende forslag til budgettet med henblik på en overordnet administrativ vurdering. Disse forslag skal fremsendes senest 18. juni 2020.

Politiske forslag til budgettet, som ønskes drøftes på budgetseminaret, skal fremsendes senest 12. august 2020. Disse forslag fremsendes uden administrativ vurdering.

Eksterne forslag til budgettet

Foreninger, institutionsbestyrelser mv. har haft mulighed for at indsende forslag til budgettet indtil 16. april 2020.

Fagudvalgene drøfter de eksterne forslag på udvalgsmøderne i juni. De eksterne forslag indgår i Byrådets drøftelser om budgettet i august 2020.

ØKONOMI

De økonomiske konsekvenser afhænger af Byrådets vedtagelse af budgettet.

INDDRAGELSE

Foreninger, institutionsbestyrelser, samarbejdsudvalg mv. har haft mulighed for at fremsende forslag til budgettet.

Forslagene gøres særskilt tilgængelige for udvalgene.

Byrådets budgetforslag sendes i høring 2. september 2020. Fristen for høringssvar til budgettet er 16. september 2020.

INDSTILLING

Direktøren for Børn og Kultur indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget:

1. At oversigterne over administrationens foreløbige forslag til budgetblokke inden for udvalgets område drøftes.
2. At de eksterne forslag til budgettet inden for udvalgets område drøftes.

BESLUTNING

Kultur- og Fritidsudvalget, 9. juni 2020:

Fraværende: ingen

Sagen blev drøftet.

Punkt 27: 1. Budgetopfølgning 2020

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget

9. juni 2020

Sagsnr. 710-2020-830

Dok.nr. 710-2020-168857

Sagsbehandler DPSVE

27. 1. Budgetopfølgning 2020 - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	Fagudvalg, ØK, BY
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til 1. budgetopfølgning 2020 – herunder forslag til tillægsbevillinger.

Job og Økonomi udarbejder efter 1., 2. og 3. kvartal en samlet budgetopfølgning for Favrskov Kommune. I budgetopfølgningen vurderes de forventede udgifter og indtægter i forhold til budgettet.

I budgetopfølgningerne er der særlig fokus på Favrskov Kommunes overholdelse af budgettet til serviceudgifter. Hvis kommunerne samlet set ikke overholder budgettet til serviceudgifter, skal kommunerne ifølge statens sanktionslovgivning betale en del af bloktilskuddet tilbage.

Budgetopfølgningen afsluttes med en samlet oversigt, der viser det forventede årsresultat i Favrskov Kommune.

VURDERING

Job og Økonomi vurderer, at 1. budgetopfølgning 2020 er præget af større usikkerhed end normalt på grund af usikkerhed om de økonomiske konsekvenser af COVID-19. Det gælder både i forhold til institutionernes og fagområdernes udgifter i relation til COVID-19, herunder udgifterne på arbejdsmarkedsområdet samt størrelsen af den endelige statslige kompensation for de kommunale merudgifter.

I økonomiaftalen af 29. maj 2020 mellem Regeringen og KL indgår en foreløbig kompensation for merudgifterne, ligesom der indgår en midtvejsregulering vedr. indkomstoverførsler på primært arbejdsmarkedsområdet. De økonomiske konsekvenser for Favrskov Kommune på såvel udgifts- som indtægtssiden vil blive vurderet i forbindelse med 2. budgetopfølgning 2020.

I 1. budgetopfølgning 2020 foreslås en reduktion af driftsbudgettet på i alt 7,3 mio. kr.

Inden for Teknik- og Miljøudvalgets område er de årlige udgifter til opklassificering af veje lavere end tidligere forventet, idet antallet af veje, der opklassificeres, er lavere end forudsat. Det foreslås, at budgettet reduceres med 3,3 mio. kr. i 2020. Mindreudgiften er lavere i de efterfølgende år.

Udgifterne til vintertjeneste forventes i 2020 at være 3 mio. kr. lavere end budgetteret. Det foreslås, at 1,1 mio. kr. af de forventede mindreudgifter i stedet anvendes til udbedring af følgeskader på grusveje, vejrabatter mv., som er forårsaget af den våde vinter.

Den faktiske befolkningsudvikling i Favrskov Kommune er lavere end forventet i den befolkningsprognose, der ligger til grund for budget 2020-23. På de områder, hvor budgetterne demografireguleres, reduceres budgetterne således med i alt 3,1 mio. kr. som følge af færre borgere end forventet.

I budgetopfølgningen indgår også nogle budgetområder, som er under observation i forhold til budgetoverholdelse. Der søges ikke tillægsbevilling til observationsområderne på nuværende tidspunkt, da der er tale om budgetområder, hvor der fortsat kan ske væsentlige ændringer i forbruget. I 1. budgetopfølgning er der blandt andet tale om området for sårbare børn og unge, handicap- og psykiatriområdet samt området vedr. vederlagsfri fysioterapi.

På området for sårbare børn og unge forventes merudgifter på 8 mio. kr. i 2020. Heraf skyldes de 6 mio. kr. højere serviceudgifter og lavere refusionshjemtagelse i dyre enkeltsager end budgetteret. Merudgifterne skyldes et højere antal forventede helårsanbringelser samt flere børn i særlige dagtilbud. Der udarbejdes aktuelt forslag til en økonomisk genopretningsplan for området, som vil kunne indgå i drøftelserne vedrørende Budget 2021-24. Herudover forventes merudgifter på 2 mio. kr. til stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste.

På handicap- og psykiatriområdet forventes merudgifter på 4,1 mio. kr. Merudgifterne skyldes stigende udgifter til botilbud, mens udgifterne til BPA (Borgerstyret Personlig Assistance) er faldende. Der er ligeledes her igangsat tiltag med henblik på at nedbringe udgifterne. Ved budgetlægningen for 2020-23 blev budgettet på handicap- og psykiatriområdet forhøjet med 10,1 mio. kr.

På området for vederlagsfri fysioterapi forventes mindreudgifter på 1,8 mio. kr. i 2020.

Der forventes merudgifter på observationsområderne på i alt 10,3 mio. kr., hvoraf de 5,3 mio. kr. er serviceudgifter.

I budgetopfølgningen foreslås ligeledes en række budgetneutrale omplaceringer.

Det foreslås endvidere, at der gives et tillæg til rådighedsbeløb på 1,9 mio. kr. (netto) og anlægsbevillinger på 500.000 kr. (netto) til indfrielse af lån og udbetaling af hensættelser vedr. Skaghøj.

Serviceudgifter

På observationsområderne, er der som nævnt forventede merudgifter til service på 5,3 mio. kr.

Herudover foreslås der i 1. budgetopfølgning 2020 tillægsbevillinger til serviceudgifter, så budgettet reduceres med 7,3 mio. kr.

På de områder, hvor der overføres overskud og underskud mellem årene, forventer institutionslederne at anvende i alt 24,2 mio. kr. af overførte overskud fra tidligere år. I 2020 er der imidlertid kun afsat en budgetramme på 20 mio. kr. til anvendelse for institutionernes forbrug af opsparede overskud. Institutionernes forbrug af opsparede midler påvirker dermed Favrskov Kommunes samlede serviceudgifter med forventede merudgifter på 4,2 mio. kr. Erfaringen fra tidligere år viser dog, at det forbrug, institutionerne forventer i 1. budgetopfølgning, ikke realiseres fuldt ud.

Det samlede forventede merforbrug på serviceudgifterne kan på baggrund af ovenstående opgøres til 2,2 mio. kr. i 2020.

Vurdering af serviceudgifter i 2020	Mio. kr.
Afgivne tillægsbevillinger i 2020 (inden 1. budgetopfølgning)	0
Forventet merforbrug på observationsområder	5,3
Forslag til reduktion af budgettet til serviceudgifter i 1. budgetopfølgning 2020	-7,3
Forventet merforbrug af opsparede midler (decentraliseringsaftaler mv.) i forhold til den budgetterede ramme	4,2
Forventet merforbrug på serviceudgifter i alt	2,2

Hvis kommunerne samlet set overskrider servicerammen, nedsættes kommunernes bloktilskud (sanktion). Den samlede sanktion fordeles med en individuel straf til kommuner, der overskrider servicerammen på 60 % og en kollektiv straf til alle kommuner på 40 %.

Anlæg

I forbindelse med budgetopfølgningen er det forventede forbrug på anlægsprojekter vurderet.

Det oprindelige budget 2020 udgør 111,1 mio. kr. på det skattefinansierede område. Hertil kommer overførte rådighedsbeløb på i alt 122,6 mio. kr. fra tidligere år. Endelig er der fremrykket rådighedsbeløb fra primært 2021 til 2020 på 30,0 mio. kr. og givet tillæg til rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr. Det samlede korrigerede anlægsbudget i 2020 på det skattefinansierede område (eksklusiv jordforsyning og ældreboliger) udgør dermed 267,8 mio. kr.

Der forventes et forbrug i 2020 på anlægsprojekterne på det skattefinansierede område på ca. 170 mio. kr. Såfremt det forventede forbrug realiseres, vil der være et merforbrug på anlægsprojekterne på 59 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget for 2020.

ØKONOMI

De bevillingsmæssige konsekvenser på driften (eksklusiv budgetneutrale omplaceringer) fremgår af nedenstående tabel.

Udvalg (1.000 kr.)	2020	2021	2022-24
Økonomiudvalget	1.500	0	0
Teknik- og Miljøudvalget	-5.255	-2.285	-1.260
Børne- og Skoleudvalget	-2.154	0	0
Social- og Sundhedsudvalget	-1.025	0	0
Arbejdsmarkedsudvalget	0	0	0
Kultur- og Fritidsudvalget	-320	-320	-320
Planudvalget	0	0	0
I alt	-7.254	-2.605	-1.580

Note: Minus angiver mindreforbrug, som tilføres kassebeholdningen.

INDSTILLING

Direktøren for Job og Økonomi indstiller til Byrådet:

1. At der inden for Økonomiudvalgets område gives en samlet tillægsbevilling på 1.500.000 kr., som finansieres af kassebeholdningen.
2. At der inden for Teknik- og Miljøudvalgets område gives en samlet tillægsbevilling på -5.255.000 kr., som tilføres kassebeholdningen.
3. At der inden for Børne- og Skoleudvalgets område gives en samlet tillægsbevilling på -2.154.000 kr., som tilføres kassebeholdningen.
4. At der inden for Social- og Sundhedsudvalgets område gives en samlet tillægsbevilling på -1.025.000 kr., som tilføres kassebeholdningen.
5. At der inden for Kultur- og Fritidsudvalgets område gives en samlet tillægsbevilling på -320.000 kr., som tilføres kassebeholdningen.
6. At budgetomplaceringerne godkendes.
7. At beløb, der vedrører budgetoverslagsårene, indarbejdes i budget 2021-24.
8. At der godkendes et tillæg til rådighedsbeløb på 1,9 mio. kr. (netto) indfrielse af lån og udbetaling af hensættelser vedr. Skaghøj.
9. At der godkendes anlægsbevillinger på 500.000 kr. (netto) til indfrielse af lån og udbetaling af hensættelser på Skaghøj.

BESLUTNING

Bilag

1. budgetopfølgning 2020 - notat [710-2020-153326](#)

Kultur- og Fritidsudvalget, 9. juni 2020:

Fraværende: ingen

Ad 5) Kultur- og Fritidsudvalget indstiller, at beløbet overføres til folkeoplysningsområdet.

Ad 6) Indstilles godkendt.

Ad 7) Indstilles godkendt.

Bilag

1. budgetopfølgning 2020 - notat

Punkt 28: Anlægsbevilling til kunstgræsbane i Hadsten

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget

9. juni 2020

Sagsnr. 710-2018-7170

Dok.nr. 710-2020-138763

Sagsbehandler DPHABH

28. Anlægsbevilling til kunstgræsbane i Hadsten - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	KF-U, ØK, BY
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Byrådet skal i denne sag tage stilling til en anlægsbevilling på 3,75 mio. kr. til etablering af en kunstgræsbane på idrætsanlægget på Bavnehøj i Hadsten. Byrådet skal endvidere tage stilling til håndtering af manglende finansiering til projektet på 90.000 kr.

I forbindelse med Budget 2018–21 afsatte Byrådet et rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. til etablering af en kunstgræsbane i Hadsten, og i forbindelse med Budget 2019-22 blev der afsat yderligere 1,25 mio. kr. som følge af nødvendige miljøforanstaltninger til grundvandssikring og regnvandshåndtering.

Rådighedsbeløbet på i alt 3,75 mio. kr. er afsat som et tilskud til HSK Fodbold. Anlægstilskuddet kan alene anvendes til en kunstgræsbane af standardstørrelse, med tilhørende nødvendigt udstyr som lysanlæg, hegn, mål og net, maskiner osv.

Kunstgræsbanen skal etableres efter samme principper som kunstgræsbanerne i Hinnerup og Hammel. Det vil sige, at foreningen selv skal stå for etablering, drift og vedligehold af kunstgræsbanen. HSK Fodbold skal bidrage med en medfinansiering på minimum 1 mio. kr., og banen skal være til rådighed for fodboldklubberne i Favrskov Kommune. Foreningen skal betale alle udgifter, der ligger ud over det kommunale tilskud på 3,75 mio. kr.

HSK Fodbold har dannet en selvstændig forening (Hadsten Kunstgræsbaneforening), som varetager alle opgaver vedrørende kunstgræsbanen. Foreningen har rejst i alt 1,28 mio. kr. i medfinansiering og den samlede økonomi til rådighed til etablering af kunstgræsbaner er dermed 5,03 mio. kr. Økonomien er beskrevet i vedlagte notat 'Anlægsbudget for Hadsten Kunstgræsforening' fra Hadsten Kunstgræsbaneforening.

Hadsten Kunstgræsbaneforening ønsker at etablere en standard 11-mandsbane med lysanlæg, hegn og mål. Som en del af miljøforanstaltningerne etableres et forsinkelsesbassin og iltningstrappe. Hadsten Kunstgræsbaneforening ønsker at 11-mandsbanen skal være første trin i etablering af et større projekt på Bavnehøj med etablering af 2 stk. 5-mands kunstgræsbaner, fitness- og crossfit-anlæg og MTB-spor. Hadsten Kunstgræsbaneforening har forberedt forsinkelsesbassinet til, at det også kan håndtere vandet fra to 5-mandsbaner, som foreningen ønsker at etablere senere. Denne del af projektet skal foreningen derfor selv finansiere fuldt ud. Fitness- og crossfit-anlæg og MTB-spor er selvstændige anlægsprojekter besluttet af Byrådet, der udmøntes særskilt i samarbejde med de lokale interessenter. Projektet er beskrevet i vedlagte projektbeskrivelse fra Hadsten Kunstgræsbaneforening.

Hadsten Kunstgræsbaneforening har udbudt projektet i april 2020, opdelt i to entrepriser (jord/bane/hegn-entreprise og en el-entreprise) blandt to lokale erhvervsdrivende og én uden for kommunen. Licitationsresultatet var højere end forventet, og kunstgræsbaneforeningen har i dialog med den tilknyttede rådgiver fundet besparelser i projektet. Projektet koster 5,12 mio. kr. i alt. Kunstgræsbaneforeningen har 5,03 mio. kr. Kunstgræsbaneforeningen tilkendegiver, at det ikke er muligt at finde yderligere besparelser, og derfor mangler der finansiering af 90.000 kr. Foreningen har ikke ønsket at gå på

kompromis med LED belysning på banen, som de giver udtryk for, er det miljørigtige og tidssvarende valg sammenlignet med traditionel stadionbelysning. Hadsten Kunstgræsbaneforening anmoder Byrådet om en tillægsbevilling på 90.000 kr. til at finansiere bl.a. LED belysning.

Projektet har været udbudt med etablering af både en 11-mandskunstgræsbane og to stk. 5-mandsbaner. Det samlede projekt koster væsentligt mere end Hadsten Kunstgræsbaneforenings økonomiske ramme. Kunstgræsbaneforeningen og HSK Fodbold vil forsøge at rejse finansiering hurtigst muligt til også at anlægge de to 5-mandsbaner. Disse skal finansieres fuldt ud af de to aktører.

Hadsten Kunstgræsbaneforening har de nødvendige myndighedstilladelser til at anlægge banen, og projektet kan sættes i gang umiddelbart efter Byrådets godkendelse af anlægsbevillingen. Det forventes, at banen kan være klar til efterårssæsonen 2020.

VURDERING

Hadsten Kunstgræsbaneforening skal, som ejer af kunstgræsbanen, selv stå for alle opgaver i forbindelse med anlæg og drift af banen. Foreningen har tilknyttet en ekstern rådgiver, som bistår foreningen i alle anlægsprojektets faser. Børn og Kultur og Teknik og Miljø har løbende været i dialog med foreningen om etablering af kunstgræsbanen i forhold til projektets omfang, placering, økonomi og miljøforanstaltninger. Det vurderes, at kunstgræsbaneforeningens projekt lever op til de krav og forudsætninger, som Byrådet har opstillet for at tilskuddet kan bevilliges. Undtaget herfra er, at der mangler 90.000 kr. for at projektet er fuldt finansieret på forhånd. Byrådet skal tage stilling til Hadsten Kunstgræsbaneforenings anmodning om en tillægsbevilling på 90.000 kr. til finansiering af bl.a. LED belysning.

Børn og Kultur gør opmærksom på, at projektet vil være fuldt finansieret, hvis Hadsten Kunstgræsbaneforening vælger traditionel stadionbelysning i lighed med banerne i Hinnerup og Hammel. Det er Kunstgræsbaneforeningen overbevisning, at det ikke er muligt at opnå et tidssvarende anlæg uden at vælge LED belysning, og foreningen vil ikke bakke op om et projekt med traditionel stadionbelysning.

LED belysning giver ifølge Kunstgræsbaneforeningens rådgiver en besparelse på el-udgiften på ca. 75 %. Kunstgræsbaneforeningen oplyser, at el-udgiften til kunstgræsbanen i Hinnerup udgør 13.000 kr. årligt. Det svarer omtrent til årlig driftsbesparelse på 9.000 kr. Det forslås derfor, at driftsbesparelsen kan indgå i en finansieringsløsning, hvor Byrådet godkender en tillægsbevilling på 90.000 kr. finansieret af kassebeholdningen, og Kunstgræsbaneforeningens årlige driftstilskud reduceres med 9.000 kr. i en 10-årig periode til dækning af tillægsbevillingen. Foreningen er indforstået med denne løsning.

Hadsten Kunstgræsbaneforening indgår aftale med Favrskov Kommune om brugsret til det areal kunstgræsbanen opføres på. Brugsretsaftalen vil gælde for en periode på 30 år.

ØKONOMI

I Budget 2018–21 blev der afsat et rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. til etablering af en kunstgræsbane i Hadsten. I Budget 2019-22 blev der afsat yderligere 1,25 mio. kr. som følge af ekstraudgifter til grundvandssikring og regnvandshåndtering. Rådighedsbeløbene er overført til 2020 i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Der søges derfor en anlægsbevilling på 3,75 mio. kr., finansieret af de afsatte rådighedsbeløb.

Hadsten Kunstgræsbaneforening skal bidrage med en medfinansiering på minimum 1 mio. kr. Foreningen har dokumenteret at have 1,28 mio. kr. i medfinansiering. Anlægstilskuddet fra Favrskov Kommune udbetales i takt med at banen etableres, når foreningens obligatoriske medfinansiering på 1 mio. kr. er betalt. Tilskuddet udbetales til kunstgræsbaneforeningen.

Hadsten Kunstgræsbaneforening bliver frivilligt momsregistreret. Foreningen modtager et årligt driftstilskud på 39.000 kr. til drift og vedligehold af banen i lighed med banerne i Hinnerup og Hammel. Såfremt Byrådet godkender et tillæg til anlægsbevilling på 90.000 kr. og foreningen skal tilbagebetale beløbet med 9.000 kr. årligt i en 10 årig periode, reduceres driftstilskuddet til 30.000 kr. i perioden. I driften af kunstgræsbanen har foreningen ansvar for at henlægge et årligt beløb til udskiftning af underlaget, der har en forventet levetid på ca. 10 år.

INDSTILLING

Direktøren for Børn og Kultur indstiller til Byrådet:

1. At godkende Hadsten Kunstgræsbaneforenings projekt for etablering af en 11-mands kunstgræsbane.
2. At anlægsbevilling til etablering af kunstgræsbane i Hadsten, finansieret af de overførte rådighedsbeløb på 3,75 mio. kr. til "Etablering af fodboldbaner" i 2020 godkendes.
3. At Hadsten Kunstgræsbaneforenings anmodning om tillæg til anlægsbevilling på 90.000 kr. godkendes og finansieres af kassebeholdningen.

4. Hadsten Kunstgræsbaneforenings driftstilskud reduceres med 9.000 kr. årligt i en 10-årig periode.

BESLUTNING

Bilag

Notat - Projektbeskrivelse for Hadsten Kunstgræsbane [710-2020-160073](#)

Notat - Anlægsbudget for Hadsten Kunstgræsbaneforening [710-2020-163349](#)

Kultur- og Fritidsudvalget, 9. juni 2020:

Fraværende: ingen

Indstilles godkendt.

Bilag

Notat - Projektbeskrivelse for Hadsten Kunstgræsbane

Notat - Anlægsbudget for Hadsten Kunstgræsbaneforening

Punkt 29: Genetablering af Høj Stene monumentet

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget

9. juni 2020

Sagsnr. 710-2019-31743

Dok.nr. 710-2019-185605

Sagsbehandler DPPSTU

29. Genetablering af Høj Stene monumentet - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	KF-U
Lovgrundlag	Museumsloven

SAGENS INDHOLD

I denne sag skal Kultur- og Fritidsudvalget tage stilling til at afsætte 98.000 kr. til etablering af stiadgang, PR-udgifter og indvielse i forbindelse med Moesgaard Museums genetablering af Skibssætningen Høj Stene ved Ormstrup Gods nær Vejerslev. Beløbet kan finansieres af budgettet afsat til Kulturinitiativer, hvor der resterer 460.000 kr. i 2020.

Moesgaard Museum ønsker at genetabere en skibssætning fra yngre germansk jernalder (ca. år 550 – 600). Genetableringen sker i skoven ved Ormstrup Gods, tæt på Gudenåen, nær Vejerslev i Favrskov Kommune og Kongensbro i Silkeborg Kommune, præcis på det sted, hvor skibssætningen oprindeligt er opført. De oprindelige sten er for længst forsvundet, men Moesgaard har indsamlet nye lignende sten, der skal indgå i genetableringen. Selve projekteringen er planlagt til august 2020 med indvielse i september 2020.

Fordelingen af opgaver mellem Moesgaard Museum og Favrskov Kommune er beskrevet i ”Kontrakt mellem Favrskov Kommune og Moesgaard Museum angående Høj Stene”. Kontrakten og tilhørende kortbilag er vedlagt sagen. Moesgaard Museum afholder anlægsudgifterne, mens følgende opgaver påhviler Favrskov Kommune:

- etablering af adgangsveje
- informations- og vejviserskilte
- drift og vedligehold af området
- PR og udgifter i forbindelse med indvielsen af monumentet.

Kultur- og Fritidsudvalget skal i denne sag tage stilling, om udvalget ønsker at afsætte 98.000 kr. til etablering af stiadgang, PR og indvielse af monumentet. PR består af annoncering, trykning af foldere samt undervisningsmateriale til folkeskoler. Børn og Kultur foreslår, at beløbet finansieres af budgettet afsat til Kulturinitiativer. De øvrige opgaver, der påhviler Favrskov Kommune, skal behandles i en særskilt sag på Teknik- og Miljøudvalgets område.

Skibssætningen kan ses markeret på gamle historiske kort under navnet Høj Stene. Skibssætningen har tidligere været kendt, men den bedste kilde stammer fra 1850, hvor en præst indrapporterede en beskrivelse og en tegning af monumentet til Nationalmuseet. Siden er skibssætningen blevet fjernet og dens placering har været ukendt, indtil den blev genfundet af Moesgaard Museum i 2017. Der er tale om et meget stort og betydningsfuldt fund, og skibssætningen er den største i

verden fra denne periode, hvorfra der kendes skibssætninger i bl.a. Lejre, Uppsala i Sverige og Sutton Hoo i England. I og omkring skibssætningen er der fundet spor efter en brandgrav med meget rige offergaver af guld og bronze. En podcast om fundet kan høres her: <https://favrskov.dk/nyheder/lyt-til-historien-om-jyllands-genfundne-kongegrav>.

Man kan komme til Høj Stene via to forskellige adgangsveje. Enten via Pramdragerstien fra Kongensbro eller fra to vigepladser på Borrevej gennem en låge i vildthegnet og videre ad en trampesti gennem skoven ved Ormstrup Gods. Begge steder er det muligt at parkere, uden at der skal etableres nye parkeringspladser.

Fra Pramdragerstien og ind mod monumentet skal der etableres en kort gangbro på 4-5 meter over sumpet terræn. Dette arbejde påhviler Favrskov Kommune ifølge kontrakten med Moesgaard Museum. Desuden skal der etableres en trampesti fra åen og ind til monumentet. Stien foreslås udført af lodsejer, der efterfølgende kompenseres for udgifterne af Favrskov Kommune. Det samme gælder for etablering af trampesti og låge fra Borrevej. Favrskov Kommune opstiller affaldskurve ved indgangen til skoven fra Pramdragerstien og ved indgangen fra vigepladsen på Borrevej, samt etablerer den nødvendige skiltning med information og retningsangivelser.

Det formelle ansvar for det fredede anlæg og plejen af anlægget påhviler ligeledes Favrskov Kommune. Lodsejer har indvilliget i at stå for den daglige pleje, og der skal udarbejdes en skriftlig aftale mellem Favrskov Kommune og lodsejeren Ormstrup Gods. Dette arbejde pågår ligesom arbejdet med at indhente de nødvendige tilladelser. Finansieringen af spang, skiltning og forbedring af adgangsvejen fra trækstien skal tilvejebringes gennem en sag til Teknik- og Miljøudvalget i august 2020.

VURDERING

Børn og Kultur vurderer, at Høj Stene skibssætningen repræsenterer en unik mulighed for, at Favrskov Kommune kan tiltrække turister. Der har allerede vist sig stor interesse for fundet i medier og blandt borgerne. Der er bl.a. afholdt velbesøgte foredrag om skibssætningen i forbindelse med teaterforestillingen ”Spådommen om Høje Stene”, ligesom mere end 2000 borgere oplevede teaterforestillingen. Moesgaard Museum har besluttet, at skibssætningen fremover skal hedde Høj Stene. Da skibssætningen vil være synlig fra Gudenåen og trækstien, vurderer Børn og Kultur, at mange vil besøge skibssætningen af den vej.

Børn og Kultur vurderer, at en målrettet PR-indsats i forbindelse med indvielsen vil være vigtig i forhold til at udbrede kendskabet til Høj Stene, og derved tiltrække turister og lokale borgere til skibssætningen.

ØKONOMI

Udgifterne på 98.000 kr. til etablering af stiadgang, PR, informationsmateriale og udgifter til indvielsen af monumentet, kan finansieres af rammen til Kulturinitiativer, hvor der resteret 460.000 kr. i 2020 til udvalgets udmøntning.

Udgift i kr.	
Etablering af låge gennem vildtegn, samt etablering af stiadgang / etableres af Ormstrup Gods	50.000
Annoncering i aviser og på sociale medier	12.000
Folder - tekst, layout og tryk v/Moesgaard Museum	14.000
Undervisningsmateriale til folkeskoler – 3 forskellige onlineforløb til indskoling, mellemtrin og udskoling	12.000
Indvielse	10.000
I alt	98.000

Ifølge kontrakten med Moesgaard Museum er museet bygherre på genetableringen, og museet står for alle anlægsudgifter forbundet med genetableringen.

INDDRAGELSE

Projektet er igangsat på initiativ af Moesgaard Museum i et samarbejde med Mærsk Fonden, lodsejeren Ormstrup Gods og Favrskov Kommune. I forbindelse med landzonetilladelse er naboorientering udeladt, da Favrskov Kommune vurderer, at reetablering af skibssætningen samt spang, infotavler mm., er af underordnet betydning for naboerne jf. Planlovens § 35, stk. 5.

INDSTILLING

Direktøren for Børn og Kultur indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget:

1. At udmønte 98.000 kr. til etablering af stiadgang, PR-udgifter, informationsfolder og indvielse i forbindelse med Moesgaard Museums genetablering af skibssætningen Høj Stene.

BESLUTNING

Bilag

Kontrakt mellem Favrskov Kommune og Moesgaard Museum
angående Høj Stene

[710-2020-
164055](#)

Høj Stene kortbilag

[710-2020-
142512](#)

Kultur- og Fritidsudvalget, 9. juni 2020:

Fraværende: ingen

Godkendt.

Bilag

Kontrakt mellem Favrskov Kommune og Moesgaard Museum angående Høj Stene

Høj Stene kortbilag

Punkt 30: Orienteringspunkt

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget

9. juni 2020

Sagsnr. 710-2014-409

Dok.nr. 710-2020-5834

Sagsbehandler DPUEG

30. Orienteringspunkt - Åbent

Tidl. politisk behandling	
Forventet sagsgang	KF-U
Lovgrundlag	

SAGENS INDHOLD

Gensidig orientering og eventuelt.

INDSTILLING

Direktøren for Børn og Kultur indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget:

1. At tage orienteringen til efterretning.

BESLUTNING

Kultur- og Fritidsudvalget, 9. juni 2020:

Fraværende: ingen

Godkendt.

Punkt 31: Digitalt underskriftsark

Sagsfremstilling

Kultur- og Fritidsudvalget

9. juni 2020

Sagsnr. 710-2020-13

Dok.nr. 710-2020-170585

Sagsbehandler DPRIZ

31. Digitalt underskriftsark - Åbent

Kultur- og Fritidsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen for mødet. Det foregår digitalt.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem, som har deltaget i mødet, underskrive ved at trykke på ”godkend” i øverste venstre hjørne.

Kultur- og Fritidsudvalget, 9. juni 2020:

Fraværende: ingen

Godkendt.